

Sprawozdanie z wykładu prof. dr hab. Henryka Samsonowicza - 19.11.2008 r.

Tytuł : *Profesor Bronisław Geremek - historia i polityka*

Na zaproszenie Dyrektora KSAP dr Jacka Czaputowicza, prof. Henryk Samsonowicz wygłosił wykład o prof. Bronisławie Geremku, swoim wieloletnim przyjacielu. XVIII Promocja KSAP obrała za patrona właśnie prof. Bronisława Geremka. Wykład miał na celu przybliżenie słuchaczom tak ważnej w nowoczesnej historii Polski postaci.

Prof. Henryk Samsonowicz rozpoczął wykład od wygłoszenia generalnej myśli: Europa była dobrze reprezentowana przez prof. Geremka a i on był i jest dobrze reprezentowany przez wizję jednoczącej się Europy. Co było ważne w spojrzeniu prof. Geremka na cywilizację europejską, to zwracanie uwagi na jej wyjątkową różnorodność budowaną na przestrzeni wieków przez cywilizację semicką, grecką, rzymską, wpływy ścierających się kultur barbarzyńskich i wreszcie utrwalone w Europie chrześcijaństwo. To sprawia, że historia Europy jest zbiorem często niekompatybilnych kultur, wśród których kultura polska odgrywa ogromną rolę.

Prof. Bronisław Geremek wpisywał się całą swoją osobą w tę mozaikę. Z pochodzenia był Żydem, związany przez całe życie z Warszawą (trafił również do getta warszawskiego), intelektualista, zafascynowany Paryżem i kulturą francuską, nieraz odwiedzał Stany Zjednoczone, wykładowca wielu uniwersytetów europejskich. Urodzony badacz historii – rozwijanie swojej wiedzy oraz analizowanie przeszłości było jego pasją życiową i zapewne dlatego jego prace budziły powszechne uznanie w świecie humanistyki i zapewniły mu miejsce wśród największych myślicieli parających się problemami społeczeństw Europy – tej z przeszłości i tej współczesnej. Był uczniem wybitnych historyków: profesora Mariana Małowista, profesora Maurice Lombarda i profesora Fernanda Braudela. Zajmując się historią cywilizacji europejskiej, a zwłaszcza okresem średniowiecza w Europie, prof. Bronisław Geremek nie zapominał o warstwach społecznych żyjących w tych czasach w niewyobrażalnej nędzy. Wiele prac naukowych poświęcił opisowi sytuacji materialnej tzw. marginesu społecznego - ogromnym rzeszom biedoty pozostawionej samej sobie bez pomocy, trawionej szerzącymi się epidemiami pochłaniającymi setki tysięcy istnień ludzkich.

W Polsce przez długi czas związany był z Polską Akademią Nauk, a we Francji promował Polskę będąc kierownikiem Centrum Kultury Polskiej. Jest autorem ponad trzystu

publikacji, w tym dziesięciu książek. Uhonorowany został dwudziestoma trzema tytułami doktora honoris causa przez uniwersytety z całego świata. Mimo, iż życie zmusiło go niejako do walki na politycznych barykadach, w sercu był naukowcem. Prof. Samsonowicz podkreślił, że jego przyjaciel był humanistą z powołania, który poświęcił się również służbie społeczeństwu.

Od 1950 roku był członkiem PZPR, jednak w związku z wydarzeniami Praskiej Wiosny złożył legitymację partyjną, co było protestem przeciwko łamaniu praw człowieka w Czechosłowacji. Pod koniec lat siedemdziesiątych był współtwórcą i liderem Towarzystwa Kursów Naukowych. Prof. Samsonowicz zwrócił uwagę na dużą rolę, jaką prof. Geremek odegrał w budowaniu zorganizowanej opozycji – NSZZ Solidarność. Był internowany, następnie podjął bliską współpracę z Lechem Wałęsą. Odegrał bardzo istotną rolę w negocjacjach przy Okrągłym Stole a po podjętych w jego ramach ustaleniach, próbował wycofać się z polityki, od czego odwiódł go Lech Wałęsa. W niepodległej Polsce Bronisław Geremek był bardzo ważną postacią na scenie politycznej. Przez wiele lat piastował wysokie funkcje państwowe, w tym funkcję Ministra Spraw Zagranicznych. Za jego urzędowania na tym stanowisku Polska została przyjęta do NATO i przybliżył się termin akcesji do Unii Europejskiej, której prof. Geremek był zagorzałym zwolennikiem. Od 2004 roku do tragicznej śmierci w wypadku samochodowym w 2008 r., był europoseł w Parlamencie Europejskim.

W ramach podsumowania prof. Henryk Samsonowicz podkreślił niezwykle bogaty życiorys prof. Bronisława Geremka. Do końca swych dni Profesor był człowiekiem wrażliwym na ludzką krzywdę, zawsze służącym pomocą i radą; stanowczym, szczerym i otwartym. Okazał się człowiekiem, którego Polska potrzebowała w czasach swych ponownych narodzin po roku 1989, człowiekiem skłonny do kompromisu i ufającym, że siła państwa tkwi w jego obywatelach. Zawsze kierował się patriotyzmem, szerząc w Europie i na świecie wiedzę o Polsce. W środowiskach politycznych Polski i Europy miał opinię kosmopolity i prawdziwego Europejczyka z Polski.

Krzysztof Denko
Promocja Bronisław Geremek